

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Коріньок Я. О. Макропруденційна політика: сутність, завдання, інструменти. *Збірник наукових праць*. 2014. № 38. С. 351–353.
2. Про фінансову стабільність. *Національний банк України*. URL: <https://bank.gov.ua/ua/stability/about> (дата звернення: 26.04.2025).
3. Стратегія макропруденційної політики Національного банку України. *Національний банк України*. 2024. URL: <https://bank.gov.ua/ua/files/zgNZIvZgKdapdeO> (дата звернення: 26.04.2025).

Приймак І. І.

канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри
фінансів, грошового обігу та кредиту

Львівського національного університету імені Івана Франка

Бабич О. В.

здобувач вищої освіти

ОП «Фінанси, банківська справа та страхування»

Львівського національного університету імені Івана Франка

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Вступ. Фінансове планування є ключовим елементом стратегічного управління, що забезпечує збалансованість між ресурсами та цілями суб'єкта господарювання. В умовах стрімкого розвитку глобальних економічних процесів та впровадження цифрових технологій традиційні моделі фінансового планування дедалі частіше виявляються недостатньо ефективними. Нові виклики – нестабільність світових ринків, посилення конкуренції, високий рівень інформаційної динаміки – вимагають використання інноваційних підходів, що здатні адаптуватися до змін та прогнозувати їх вплив на фінансову стабільність.

Цифровізація економіки, зокрема розвиток фінансових технологій, автоматизованих систем аналізу даних, хмарних сервісів та мобільних платформ, суттєво трансформує процеси бюджетування, управління витратами та інвестиційного планування. У цьому контексті особливої актуальності набуває дослідження сучасних, інноваційних механізмів фінансового планування, здатних підвищити гнучкість і результативність фінансової стратегії як для окремих підприємств, так і для цілих економічних систем.

Мета роботи. Метою дослідження є обґрунтування необхідності впровадження інноваційних підходів до фінансового планування в умовах глобалізаційних викликів та цифрової трансформації економіки, а також виявлення ефективних методів та інструментів, що сприяють підвищенню адаптивності та стійкості фінансової стратегії суб'єктів господарювання.

Основна частина. Інноваційні фінансові технології (фінтех) – це ціла галузь, що складається з компаній, які використовують інноваційні фінансові техно-

логії та створюють конкуренцію традиційним фінансовим продуктам і послугам банків та інших фінансових посередників. Їх поява стала можлива завдяки прискоренню глобалізації та поглибленню економічної взаємодії суб'єктів на усіх рівнях, поширенню інтернет-мереж і рівня комунікацій, посиленню економічної мобільності й розвитку інноваційного підприємництва. Впровадження цифрових технологій у бюджетування дає змогу організаціям швидко адаптуватися до змін на ринку, оперативно реагувати на економічні виклики та знижувати ризики, пов'язані з фінансовим плануванням [3].

Інноваційні технології в умовах цифрової економіки дають змогу досліджувати ефективність управління фінансовими ресурсами підприємства. Одним з головних принципів використання цих технологій є їх інтеграція у сучасні інформаційні системи підприємства. Це допомагає забезпечити швидкий та безперебійний доступ до фінансової інформації, що підвищує ефективність управління фінансовими ресурсами.

Існує багато інноваційних технологій, які можуть бути застосовані в управлінні фінансовими ресурсами підприємств в умовах цифрової економіки. Найбільш перспективними напрямками розвитку інноваційних фінансових технологій є робота з хмарними технологіями, Big Data, безконтактними мобільними технологіями, Blockchain, штучним інтелектом та інші [1, с. 1–2].

Хмарні технології – це інноваційні рішення для зберігання, обробки та передачі фінансової інформації через інтернет, що дає змогу значно знижувати витрати на апаратне забезпечення та програмні продукти.

Big Data – це технологія, яка допомагає збирати, аналізувати та інтерпретувати великі обсяги даних, що дає змогу підприємствам приймати більш точні та обґрунтовані фінансові рішення.

Штучний інтелект – це технологія, що дає змогу розробляти алгоритми і системи, здатні самостійно аналізувати та обробляти фінансові дані.

Blockchain – це технологія, що забезпечує збереження фінансової інформації у децентралізованій формі, гарантуючи безпеку і надійність даних.

Розумні контракти (Smart Contracts) – це технології, що автоматизують процес виконання фінансових угод, дотримуючись заздалегідь визначених умов. Вони зменшують витрати на транзакції та підвищують рівень прозорості у фінансових операціях, оскільки дають змогу виконувати умови контракту без залучення посередників.

Цифровізація також впливає на структуру фінансових ринків. Цифровізація суттєво трансформує фінансові ринки, змінюючи як структуру, так і підходи до надання послуг. Основними рушіями цього процесу є зростання попиту на зручні сервіси, потреба фінансових установ у підвищенні ефективності та розвиток цифрових каналів. І. Чуницька та Л. Богріновцева зазначають: «в умовах цифрової трансформації фінансового ринку з'являються нові учасники – фін-тех-компанії, які пропонують інноваційні послуги на основі новітніх цифрових технологій». Такі компанії швидко адаптуються до ринку, пропонуючи більш гнучкі рішення порівняно з традиційними банками. Також цифрові технології оптимізують внутрішні процеси, зменшують витрати та підвищують якість обслуговування. Як зазначають автори, «фінансові установи можуть ефектив-

ніше управляти своїми операціями, знижувати витрати, підвищувати якість обслуговування клієнтів та швидше реагувати на зміни ринкового середовища». Ці зміни вимагають перегляду державної політики: необхідне оновлення регуляторних норм, зокрема щодо кібербезпеки та захисту прав споживачів. Також наголошується, що «регуляторна політика повинна адаптуватися до нових умов функціонування фінансового ринку з урахуванням цифрових змін» [2].

Висновки. Інноваційні фінансові технології (фінтех) значно трансформують фінансову систему, створюючи конкуренцію традиційним послугам і відкриваючи нові можливості для ефективного управління фінансовими ресурсами. Використання хмарних технологій, Big Data, штучного інтелекту, Blockchain і розумних контрактів дає змогу знижувати витрати, підвищувати прозорість і ефективність фінансових процесів. Цифровізація змінює структуру фінансових ринків, що приводить до появи фінтех-компаній, які пропонують гнучкі рішення. Проте ці зміни вимагають оновлення регуляторних норм, зокрема щодо кібербезпеки та захисту прав споживачів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Шевченко В. М. Інноваційні технології управління фінансовими ресурсами підприємства в умовах цифрової економіки. *Збірник тез МНАУ*. 2023. С. 136–137. <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/15581/1/zbirnyk-tez-17-03-23-137-138.pdf>
2. Чуницька І., Богріновцева Л. Вплив цифрових технологій на розвиток фінансового ринку України. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 49. DOI: 10.32782/2524-0072/2023-49-60.
3. Малярчук О. Цифровізація в бюджетуванні: як технології змінюють фінансове планування. *Економічний дискурс*. 2024. Вип. 1–2. С. 102–111. DOI: 10.36742/2410-0919-2024-1-11.

Поліщук Н. В.

д-р екон. наук, професор,
професор кафедри фінансів та банківської справи
Донецького національного університету імені Василя Стуса

Заклевська В. В.

магістрант ОП «Фінанси, банківська справа та страхування»
Донецького національного університету імені Василя Стуса

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ІНТЕГРАЦІЇ ПРИНЦИПІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Вступ. В умовах глобалізації та екологічного тиску підприємства дедалі частіше переосмислюють свої стратегії управління. Традиційні моделі, що орієнтуються лише на прибуток, критикуються за ігнорування соціальних і екологічних наслідків. Інтеграція принципів сталого розвитку у стратегію стає не лише етичним вибором, а й необхідною умовою довгострокової конкуренто-